

Διδακτική αξιοποίηση του Καταστατικού Χάρτη της Γης

Δρ Δημήτριος Γκότζος

Οι συγκεκριμένες διαφάνειες αποτελούν προϊόν μελέτης και αποδελτίωσης του The Earth Charter Initiative (2005). The Earth Charter Guidebook for Teachers. <http://earthcharter.org/virtual-library2/the-earth-charter-guidebook-for-teachers>

Σύνδεση αρχών του ΚΧΓ με τα μαθήματα

7^η αρχή: Υιοθέτησε μοντέλα παραγωγής, κατανάλωσης και αναπαραγωγής που διασφαλίζουν τις αναπαραγωγικές ικανότητες του πλανήτη, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ευημερία της κοινότητας.

Η παραπάνω αρχή θα μπορούσε να αποτελέσει την αφορμή υλοποίησης ενός πολύμηνου σχεδίου εργασίας στη θεματική της Παγκόσμιας Πολιτότητας

Στο πλαίσιο της ιστορίας θα μπορούσαμε να διερευνήσουμε κατά πόσο η βιομηχανική παραγωγή και τα ποσοστά της ανθρώπινης κατανάλωσης έχουν αλλάξει τους τελευταίους 2 αιώνες.

Ένας εκπαιδευτικός ξένων γλωσσών μπορεί να διερευνήσει τις έννοιες των βασικών λέξεων της αρχής.

Στο πλαίσιο της φυσικής αγωγής θα μπορούσε να γίνει επαναχρησιμοποίηση υλικών για παιχνίδια και άλλες δραστηριότητες

Στο πλαίσιο των μαθηματικών θα μπορούσαμε να δημιουργήσουμε προβλήματα με επίκεντρο την έννοια των αναπαραγωγικών ικανοτήτων του πλανήτη

Στο μάθημα των εικαστικών η αρχή θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί ως πηγή έμπνευσης αισθητικής έκφρασης

Ενσωμάτωση των αρχών του ΚΧΓ στο σχολικό πρόγραμμα

Επιλογή μιας αρχής από καθεμιά από τις 4 ενότητες του ΚΧΓ. Ενσωμάτωσή της στη διδασκαλία, στα σχέδια εργασίας στην αξιολόγηση (ένας μήνας για κάθε αρχή)

Κατά το επόμενο εξάμηνο, επιλογή 2 αρχών για κάθε μήνα

Σε 10 μήνες θα έχουν καλυφθεί και οι 16 αρχές

Ενσωμάτωση των αρχών του ΚΧΓ στο σχολικό πρόγραμμα

Μήνες	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Σύνολο
1η ενότητα	x				x x				x		4
2η ενότητα		x				x x			x		4
3η ενότητα			x				x x			x	4
4η ενότητα				x				x x		x	4
Αρ. αρχών	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	16

Πώς μπορεί ο τρόπος με τον οποίο διαχειρίζεστε την τάξη σας να αντικατοπτρίζει τις βασικές αξίες του Καταστατικού Χάρτη της Γης;

Τι αφίσες ή εικόνες μπορείτε να έχετε στον τοίχο της τάξης σας;

Τι μηνύματα θα περιλαμβάνουν;

- Για παράδειγμα στο μάθημα των Φυσικών Επιστημών θα μπορούσατε να έχετε μια εικόνα από μια γυναίκα επιστήμονα στον τοίχο της τάξης στο πλαίσιο της 11^{ης} αρχής του ΚΧΓ (Διασφάλισε την ισότητα και την ισοτιμία των φύλων ως προϋπόθεση για τη βιώσιμη ανάπτυξη)

Οι αρχές του Καταστατικού Χάρτη της Γης μπορούν να μας βοηθήσουν στη διατύπωση των «κανόνων της τάξης»

- Θα μπορούσαμε να συνδιαμορφώσουμε με τους/τις μαθητές/-τριες τους κανόνες της τάξης καθοδηγούμενοι από θεμελιώδη στοιχεία/αξίες του Καταστατικού Χάρτη της Γης (Σεβασμός, δικαιοσύνη, δημοκρατία, μη βία).

Ανάπτυξη γνώσεων και δεξιοτήτων

14

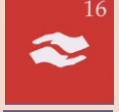
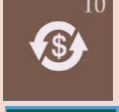
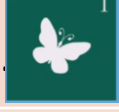
Ενσωμάτωσε στην επίσημη εκπαίδευση και τη δια βίου μάθηση τη γνώση, τις αξίες και τις δεξιότητες που απαιτούνται για ένα βιώσιμο τρόπο ζωής.

Δεξιότητες που μπορούν να αναπτυχθούν μέσα από την επεργασία των αρχών του Καταστατικού Χάρτη της Γης

- Κριτική σκέψη
- Να κάνουν επιλογές
- Επίλυση συγκρούσεων με μη βίαιο τρόπο
- Αναγνώριση της ευθύνης μας ως καταναλωτών
- Ανεύρεση πληροφοριών
- Κατανόηση σχέσεων και αλληλεπιδράσεων

- Αποτελεσματικά επικοινωνία (προφορικά και γραπτώς)
- Να σκέφτονται εγκαίρως - να προβλέπουν και να προγραμματίζουν
- Διάκριση των εννοιών ποσότητας, ποιότητας και αξίας
- Μετάβαση από την ευαισθητοποίηση στη γνώση και στη δράση
- Συνεργασία με άλλους ανθρώπους

Ιδέες ενσωμάτωσης του Καταστατικού Χάρτη της Γης στη διδασκαλία στο Δημοτικό Σχολείο

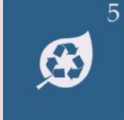
Μάθημα	Δραστηριότητα	Προτεινόμενες Αρχές του ΚΧΓ
Καλλιτεχνικά	Οι μαθητές/-τριες δημιουργούν μια αφίσα εμπνευσμένη από τη Γη με βάση το συνολικό κείμενο ή συγκεκριμένες αρχές.	 15 ^α . Παρεμπόδισε την κακοποίηση των ζώων που ζουν στις ανθρώπινες κοινότητες και μην επιτρέπεις να υποφέρουν. 11γ. Ενίσχυσε τις οικογένειες και ενδυνάμωσε ένα καθεστώς ασφάλειας και στοργικής κατανόησης μεταξύ όλων των μελών. 16δ. Εξάλειψε τα πυρηνικά, βιολογικά και τοξικά όπλα και τα άλλα όπλα μαζικής καταστροφής. 10 ^α . Προώθησε τη δίκαιη κατανομή του πλούτου σε κάθε έθνος και μεταξύ των εθνών. 1. Δείξε το σεβασμό σου προς τη Γη και προς τη ζωή σε όλες τις εκφάνσεις
Γλώσσα-Λογοτεχνία	Οι μαθητές/-τριες αναστοχάζονται πάνω στο περιεχόμενο του κειμένου του Καταστατικού Χάρτη της Γης και διατυπώνουν τις σκέψεις τους	<p>Όλες</p> <p>Ο δρόμος προς το μέλλον: Ας μείνει η εποχή μας ορόσημο για την ανάδειξη του σεβασμού προς τη ζωή, τη δέσμευσή μας για την επίτευξη μιας βιώσιμης κοινωνίας και την ενεργό συμμετοχή μας στον αγώνα για δικαιοσύνη και ειρήνη.</p>

Ιδέες ενσωμάτωσης του Καταστατικού Χάρτη της Γης στη διδασκαλία στο Δημοτικό Σχολείο

Μάθημα	Δραστηριότητα	Προτεινόμενες Αρχές του ΚΧΓ
Ιστορία	Οι μαθητές/-τριες κατανοούν τις μεταβαλλόμενες προτεραιότητες του κόσμου τα τελευταία 50 χρόνια	Όλες Προοίμιο: Βρισκόμαστε σε μια σημαντική καμπή στην ιστορία της Γης, σε μια χρονική στιγμή όπου η ανθρωπότητα πρέπει να επιλέξει το μέλλον της. Καθώς ο κόσμος γίνεται ολοένα και πιο αλληλεξαρτώμενος και εύθραυστος, το μέλλον προοιωνίζει μεγάλους κινδύνους και ταυτόχρονα μεγάλες υποσχέσεις
Μαθηματικά	Οι μαθητές/-τριες μετρούν, ποσοτικοποιούν, συγκρίνουν και αναλύουν αριθμητικά δεδομένα και τάσεις και υπογραμμίζουν τις περιβαλλοντικές επιπτώσεις και τις κοινωνικές αδικίες.	Προοίμιο: Κυρίαρχα μοντέλα παραγωγής και κατανάλωσης προκαλούν περιβαλλοντική καταστροφή, την εξάντληση των πόρων και τη μαζική εξάλειψη βιολογικών ειδών. Ολόκληρες κοινότητες υπονομεύονται. Τα οφέλη της ανάπτυξης δεν κατανέμονται δίκαια, με αποτέλεσμα το χάσμα μεταξύ πλούσιων και φτωχών να διευρύνεται. 7. Υιοθέτησε μοντέλα παραγωγής, κατανάλωσης και αναπαραγωγής που διασφαλίζουν τις αναπαραγωγικές ικανότητες του πλανήτη, τα ανθρώπινα δικαιώματα και την ευημερία της κοινότητας.

Ιδέες ενσωμάτωσης του Καταστατικού Χάρτη της Γης στη διδασκαλία στο Δημοτικό Σχολείο

Μάθημα	Δραστηριότητα	Προτεινόμενες Αρχές του ΚΧΓ
Φυσικές Επιστήμες	Οι μαθητές/-τριες βλέπουν τη Γη ως ένα "πολύπλοκο σύστημα" και συζητούν αν ο πλανήτης μας μπορεί να θεωρηθεί ως ζωντανός οργανισμός. Επίσης διερευνούν την έκταση στην οποία η τεχνολογία μπορεί να αντικαταστήσει τα οικοσυστήματα.	<p>Προοίμιο: Η ανθεκτικότητα της κοινότητας της ζωής και η ευημερία της ανθρωπότητας εξαρτώνται από τη διατήρηση μιας υγιούς βιόσφαιρας με όλα της τα οικολογικά συστήματα, την πλούσια ποικιλία φυτών και ζώων, την ευφορία της γης, τα καθαρά νερά και τον καθαρό αέρα.</p> <p> 5^α: Υιοθέτησε σε όλα τα επίπεδα βιώσιμα αναπτυξιακά προγράμματα και κανονισμούς, που καθιστούν τη διατήρηση και αποκατάσταση του περιβάλλοντος αναπόσπαστο στοιχείο όλων των αναπτυξιακών πρωτοβουλιών.</p>
Κοινωνική και Πολιτική Αγωγή	Οι μαθητές/-τριες συζητούν την εφαρμοσιμότητα των «καθολικών αρχών» δεδομένων της ποικιλομορφίας των πεποιθήσεων.	<p>Όλες</p> <p>Προοίμιο: Προβάλλει η επιτακτική ανάγκη να μοιραστούμε ένα όραμα με ουσιώδεις αξίες, παρέχοντας ένα ηθικό έρεισμα για τη δημιουργία μιας παγκόσμιας κοινότητας. Γι' αυτό, με μία ελπίδα και προσδοκία, θεσπίζουμε τις ακόλουθες αλληλοεξαρτώμενες αρχές ενός βιώσιμου τρόπου διαβίωσης, ως ένα κοινό κριτήριο, βάσει του οποίου θα καθοδηγείται και θα αξιολογείται η στάση όλων των ατόμων, των οργανώσεων, των επιχειρήσεων, των κυβερνήσεων και των υπερεθνικών θεσμών.</p>